

Sygn. akt III AUa 31/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak SSO del. Monika Popielińska
Protokolant:	sekretarz sądowy Urszula Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2019 r. w Gdańsku

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

z udziałem L. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wymiar składek w stosunku do L. M.

na skutek apelacji (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 sierpnia 2018 r.,
sygn. akt VII U 3537/17

1) uchyła zaskarżony wyrok i umarza postępowanie w sprawie;

2) zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. kwotę 540,00 (pięćset czterdzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

SSA Grażyna Czyżak SSA Daria Stanek SSO del. Monika Popielińska

Sygn. akt III AUa 31/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla L. M. jako pracownika u płatnika składek (...) sp. z o.o. wynosi:

- za maj 2012 r. – 2279,04 zł na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz 1966,58 zł na ubezpieczenie zdrowotne;

- za czerwiec 2012 r. – 2128,00 zł na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz 1836,25 zł na ubezpieczenie zdrowotne;

- za sierpień 2012 r. – 1713,16 zł na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz 1478,29 zł na ubezpieczenie zdrowotne;

- za wrzesień 2012 r. – 2004,10 zł na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz 1729,34 zł na ubezpieczenie zdrowotne;

- za grudzień 2012 r. – 2702,29 zł na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz 2331,81 zł na ubezpieczenie zdrowotne.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła (...) Sp. z o.o. zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, iż odwołujący się nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonego L. M. z tytułu umowy zlecenia zawartej przez ubezpieczonego z podmiotem zewnętrznym, w ramach której świadczył usługi na rzecz tego podmiotu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 2 sierpnia 2018 r. oddalił odwołanie (pkt 1) oraz zasądził od (...) Sp. z o.o. w C. na rzecz pozwanego kwotę 270 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2), sygn. akt VII U 3537/17.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła (...) Sp. z o.o., zaskarżając go w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie wniesionego odwołania, zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez stwierdzenie, że zainteresowany nie podlegał u odwołującego się obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu wykonywania umów zlecenia na rzecz (...)

Sp. z o.o. w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji, a odwołujący się nie był płatnikiem składek z tytułu ww. umów zlecenia zawartych przez zainteresowanego z (...)

Sp. z o.o.; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi

I instancji do ponownego rozpatrzenia oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W związku z postanowieniem Sądu Najwyższego z 9 lipca 2019 r., sygn. akt II UZ 13/19, pozwany organ rentowy - decyzją z 8 listopada 2019 r. - uchylił w całości zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję z 13 grudnia 2016 r. (k. 216 a.s.), wnosząc w konsekwencji o umorzenie postępowania.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 20 ;listopada 2019 r. płatnik składek wniósł o umorzenie postępowania i uchylenie wyroku Sądu I instancji oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, od pozwanego na rzecz płatnika składek.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Uchylenie przez organ rentowy zaskarżonej decyzji skutkuje uchyleniem wyroku Sądu I instancji i umorzeniem postępowania w sprawie.

Wydanie przez organ rentowy, przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd, decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony stanowi szczególną postać uznania powództwa, na skutek czego wydanie wyroku staje się zbędne, a

sprawa wraca na drogę postępowania przed organem rentowym. Ten szczególny rodzaj ustania procesu właściwy jest postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w których sąd nie rozstrzyga o żądaniu pozwu, lecz o zasadności odwołania przez badanie prawidłowości stanowiska organu rentowego w decyzji załatwiającej zgłoszone przed nim żądanie. W postępowaniu sądowym organ rentowy staje się stroną, której służy uprawnienie dysponowania procesem; jako strona bierna może uznać żądanie (por. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 lipca 1998 r., II UKN 138/98, OSNAPiUS 1999 nr 13, poz. 440, a także postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 314/11, z dnia 25 stycznia 2012 r., II UK 228/11, i z dnia 5 maja 2000 r., II UKN 191/00, OSNAPiUS 2002 nr 4, poz. 96 oraz wyrok z dnia 26 września 2017 r., II UK 423/16).

W opisanej sytuacji sąd zobowiązany jest do umorzenia postępowania. Umorzenie postępowania następuje na podstawie art. 477¹³ k.p.c., stanowiącego *lex specialis* w stosunku do art. 355 § 1 k.p.c., określa on szczególne przesłanki umorzenia postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2011 r., III UK 196/10, OSNP 2012 nr 17-18, poz. 222; postanowienie z dnia 25 lipca 2012 r., II UK 333/11, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 164; postanowienie Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2018 r., III SPP 63/17, Legalis nr 1733687). Przyjmuje się, że wskazany przepis stanowi samodzielną podstawę uchylenia lub zmiany decyzji na korzyść odwołującego się, obok przyczyn przewidzianych w art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie II UK 423/16).

Zgodnie z treścią art. 477¹³ § 1 k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

Wykładnia art. 477¹³ k.p.c. nie budzi wątpliwości i nie da się z niej wyprowadzić wniosku, że chodzi wyłącznie o zmianę przez organ rentowy zaskarżonej decyzji w drodze wydania decyzji zmieniającej. Zmiana ta może nastąpić przez wydanie - stosownie do okoliczności danej sprawy - każdej decyzji, byleby tylko jej skutkiem było uwzględnienie w całości lub w części żądania strony objętego przedmiotem zaskarżonej decyzji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2018 r., I UZ 40/18, Legalis nr 1846939).

Należy dodać, że do umorzenia postępowania z omawianej przyczyny zobowiązany jest także sąd drugiej instancji. Tak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 lipca 1998 r., II UKN 138/98 (OSNAPiUS 1999 nr 13, poz. 440) i jest to oczywiste, skoro umorzenie postępowania następuje w każdym wypadku unicestwienia przedmiotu sporu.

W sprawie niniejszej organ rentowy - uchylając zaskarżoną decyzję - uwzględnił w całości żądanie odwołującej spółki, a zatem zachodzą przesłanki do uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania w trybie art. 386 § 3 k.p.c. w zw.

z art. 477¹³ § 1 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku.

W punkcie drugim wyroku Sąd Apelacyjny stosownie do art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 zd. 1, art. 109 § 2 k.p.c. zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującej spółki kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą instancję (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą (§ 2 pkt 2 w zw. § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz kwotę 30 zł tytułem opłaty od apelacji.

SSA Grażyna Czyżak SSA Daria Stanek SSO del. Monika Popielińska